

มรด. 3-1 : 2565 และ มรด. 3-2 : 2565 ว่าด้วยแนวทางการจัดทำบัญชีข้อมูลภาครัฐและ แนวทางการลงทะเบียนบัญชีข้อมูลภาครัฐ

โดย ฝ่ายมาตรฐานดิจิทัลภาครัฐ (SD)
สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

มรต. 3-1 : 2565 ว่าด้วยแนวทางการจัดทำบัญชีข้อมูลภาครัฐ

มรต. 3-2 : 2565 ว่าด้วยแนวทางการลงทะเบียนบัญชีข้อมูลภาครัฐ

มาตรฐานรัฐบาลดิจิทัล
Digital Government Standard
มรต. 3-2 : 2565
DGS 3-2 : 2565

ว่าด้วยแนวทางการลงทะเบียนบัญชีข้อมูลภาครัฐ
GOVERNMENT DATA CATALOG REGISTRATION GUIDELINE
เวอร์ชัน 1.0

สำนักงานสถิติแห่งชาติ
กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

มาตรฐานรัฐบาลดิจิทัล
Digital Government Standard
มรต. 3-1 : 2565
DGS 3-1 : 2565

ว่าด้วยแนวทางการจัดทำบัญชีข้อมูลภาครัฐ
GOVERNMENT DATA CATALOG GUIDELINE
เวอร์ชัน 1.0

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
สำนักนายกรัฐมนตรี

แนวทางการจัดทำบัญชีข้อมูลภาครัฐ (Overview)

Outline

บทนำ (4 หน้า) (P.1)

หมวดทั่วไป (10 หน้า)

หลักการและแนวคิด (P.4)

การนำข้อมูลไปใช้เพื่อทำรรมาภิบาลข้อมูลและใช้ประโยชน์บัญชีข้อมูล (P.5)

หมวดสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องเชิงธุรกิจ (Non-Technical Team) (16 หน้า)

1. การเลือกชุดข้อมูลสำคัญ (Critical Dataset) เพื่อจัดทำบัญชีข้อมูลให้สอดคล้องกับภารกิจหน่วยงาน (P.14)
2. การจัดหมวดหมู่ตามรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Classification) (P.16)
3. การจัดทำเมทาดาตาของชุดข้อมูลของหน่วยงาน (Metadata Standard) (P.19)
4. การพัฒนาบัญชีข้อมูลของหน่วยงาน (Data Catalog) (P.22)
5. การจัดทำกรอบนโยบายข้อมูล (Data Policy) ของหน่วยงานภาครัฐ (P.25)

หมวดสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องเชิงเทคนิค (Technical Team) (15 หน้า)

6. การพัฒนาระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐ (Government Data Catalog : GDC) (P.30)
7. การบริหารจัดการระบบบัญชีข้อมูล (Data Catalog Management) (P.40)
8. การเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ (Open Data) กับการเชื่อมต่อบบบบัญชีข้อมูลภาครัฐ (GDC) (P.43)

ภาคผนวก (18 หน้า)

ภาคผนวก ก คำอธิบายข้อมูลหรือเมทาดาตาสำหรับชุดข้อมูลภาครัฐ (Metadata Standard) (P.45)

ภาคผนวก ข คำอธิบายรายละเอียดตัวเลือก (P.56)

คำนิยาม

- **บัญชีข้อมูล** คือ เอกสารแสดงบรรดารายการของชุดข้อมูล ที่จำแนกแยกแยะโดยการจัดกลุ่มหรือจัดประเภทข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมของหน่วยงาน
- **ระบบบัญชีข้อมูล** คือ ระบบงานที่ทำหน้าที่บริหารจัดการบัญชีข้อมูลของหน่วยงาน
- **บัญชีข้อมูลภาครัฐ** คือ เอกสารแสดงบรรดารายการของชุดข้อมูลสำคัญที่รวบรวมจากบัญชีข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐ
- **ระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐ** คือ ระบบงานที่ทำหน้าที่บริหารจัดการบัญชีข้อมูลภาครัฐมารวบรวมและจัดหมวดหมู่ รวมถึงระบบนามาณุกรมที่ให้บริการสืบค้นบัญชีรายการข้อมูลภาครัฐ

ความเป็นมา

มติ ครม. : 7 พ.ค. 2562

เรื่อง แนวทางการใช้ประโยชน์จากข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ให้หน่วยงานภาครัฐร่วมมือกับ ดส. โดย สสช. ในการจัดทำรายการข้อมูลภาครัฐ (Government Data Catalog) และ ระบบนามาตุกรม

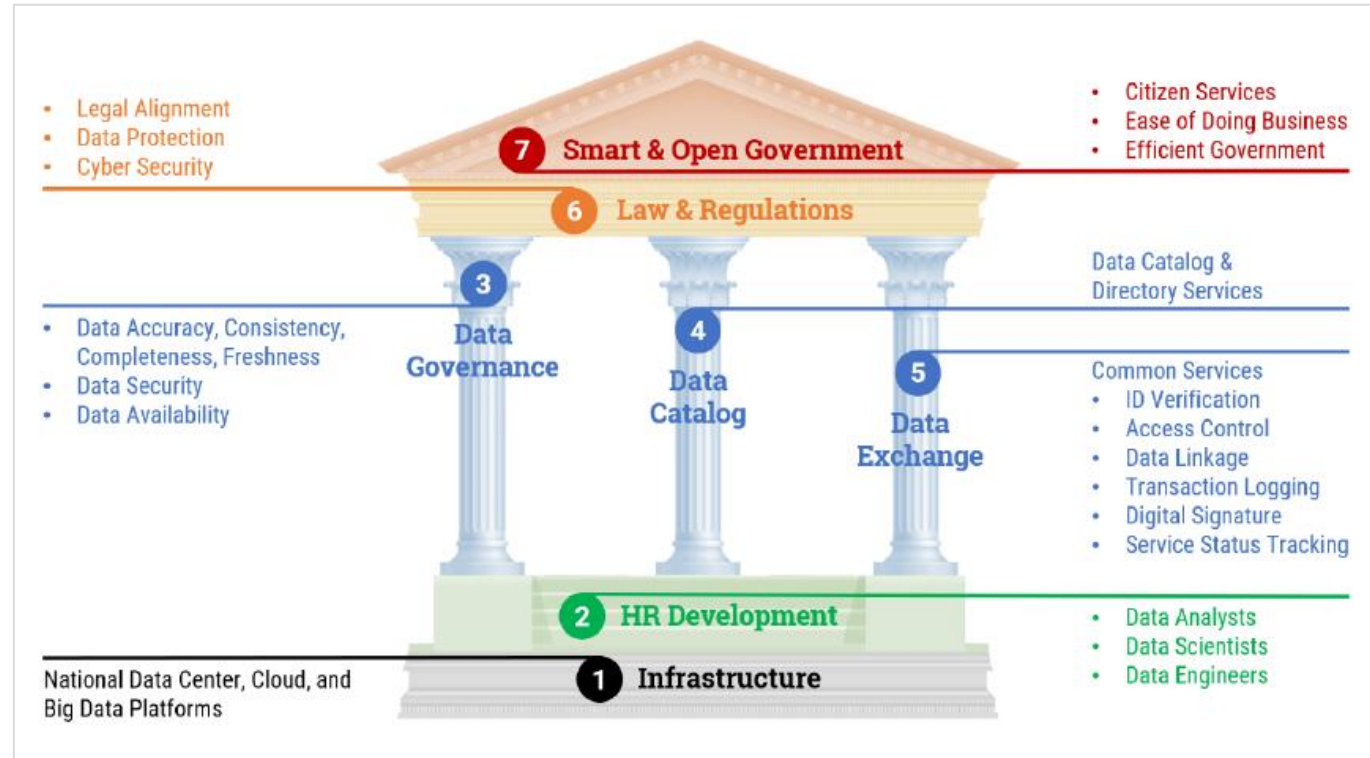
มติ ครม. : 22 ต.ค. 2562

เรื่อง มาตรฐานสถิติ ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานของรัฐจัดส่งข้อมูลการใช้มาตรฐานสถิติ รวมถึงรายละเอียดของข้อมูล (Metadata) ตามมาตรฐานที่ สสช. กำหนดทั้งข้อมูลระดับย่อย (Microdata) และข้อมูลสถิติ เพื่อให้ สสช. รวบรวมเป็นข้อมูลในการจัดทำศูนย์กลางรายการข้อมูลภาครัฐ (National Data Catalogue and Directory services) และเพื่อให้สามารถติดตามและประเมินสถานการณ์การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้มีคุณภาพตามหลักการพื้นฐานสถิติทางการและสอดคล้องตามมาตรฐานสากลสามารถนำมาใช้สนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลร่วมกันได้อย่างคุ้มค่า

ราชกิจจานุเบกษา : 31 มี.ค. 2563

ประกาศคณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล เรื่อง **รรมากิบาลข้อมูลภาครัฐ**

แนวคิดของการให้บริการข้อมูลภาครัฐ (Government Data Service Framework)

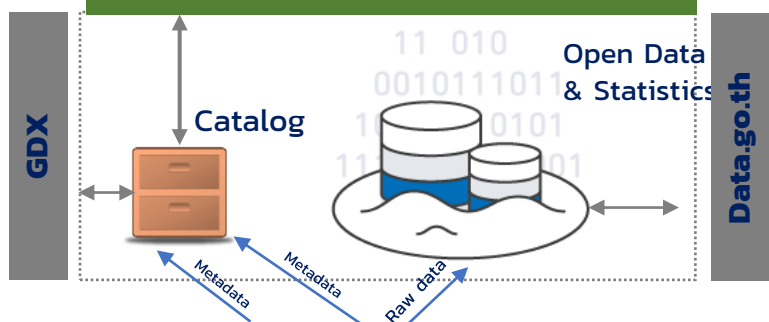

หลักการและแนวทางการจัดทำบัญชีข้อมูลภาครัฐ (GD Catalog)

Data Governance, Data Exchange, Data Catalog

หน่วยงานกลาง

Government Data Catalog

Open Data & Statistics

Data.go.th

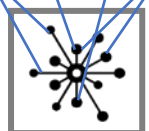
sensitive

open

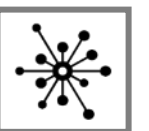
- Software as a services กลาง
- หน่วยงานลงทุระบบเอง

หน่วยงาน A

หน่วยงาน B

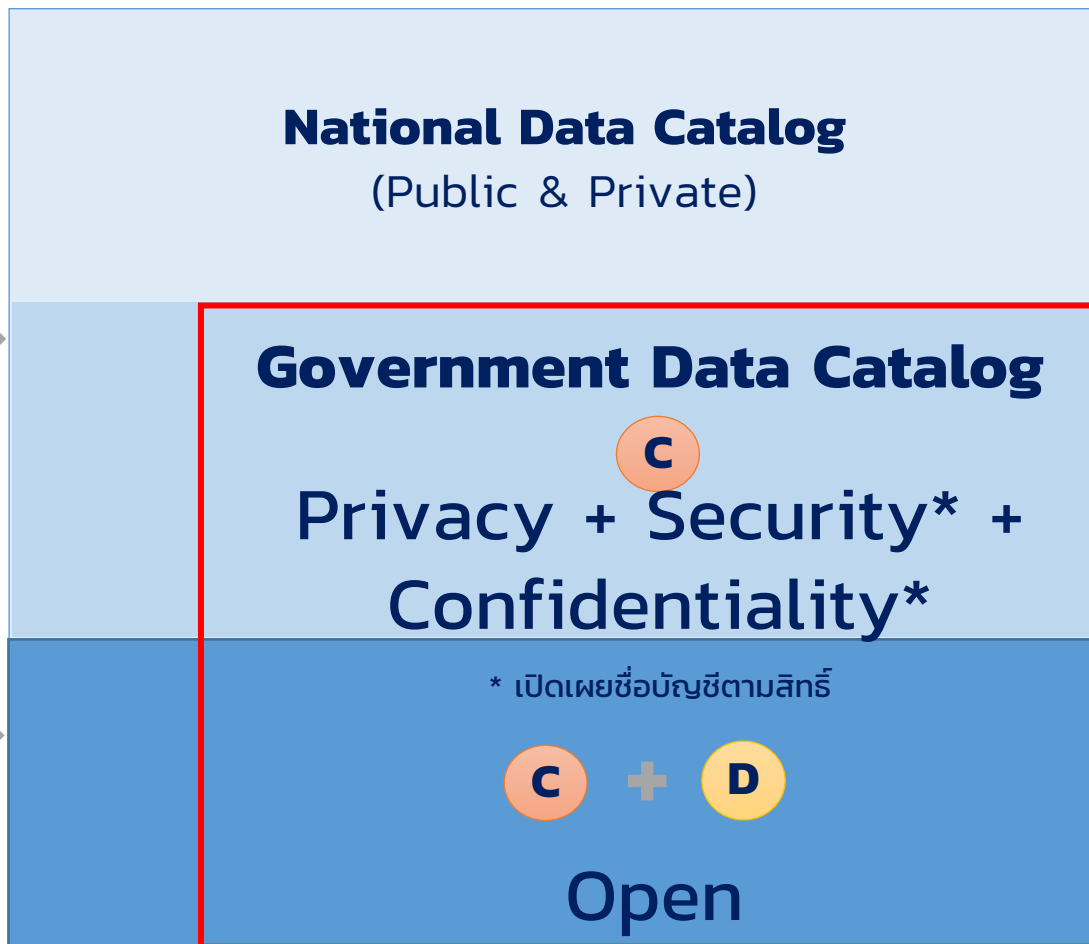

ศูนย์ข้อมูล A

ศูนย์ข้อมูล B

หน่วยงานเจ้าของข้อมูล / ศูนย์ข้อมูลตามสาขา

National Data Catalog

(Public & Private)

Government Data Catalog

Privacy + Security* + Confidentiality*

* เปิดเผยข้อมูลตามสิทธิ์

C + D
Open

นำไปใช้

International Ranking / Country Policies

Big Data Analytics / Data Services for OSS

High Value Dataset for Private Sectors

C

บัญชีข้อมูล (Data catalog)

D

ชุดข้อมูล (Dataset)

ที่มา: ข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี 3 พ.ค. 62 "แนวทางการใช้ประโยชน์จากข้อมูลขนาดใหญ่ (Big data)"

** Data classifications ตามรรมมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ แบ่งเป็น

- Open : ข้อมูลสาธารณะ (Public Data)
- Sensitive : ข้อมูลส่วนบุคคล (Privacy Data) ข้อมูลความลับทางราชการ (Confidentiality Data) และ ข้อมูลความมั่นคง (Security Data)

ที่มา : จากการหารือร่วมกันระหว่าง สวส. สสช. และ GBDi

มรต. 3-1 : 2565 ว่าด้วยแนวทางการจัดทำบัญชีข้อมูลภาครัฐ และ มรต. 3-2 : 2565 ว่าด้วยแนวทางการลงทะเบียนบัญชีข้อมูลภาครัฐ

กรอบการดำเนินงานตามกรอบบรรรรมาทิบาลข้อมูลภาครัฐ

รรมาทิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance for Government)

ผลลัพธ์

กรอบรรมาทิบาลข้อมูลภาครัฐในระดับหน่วยงาน

คณะกรรมการรรมาทิบาลข้อมูล
(Data Governance Council)

ทีมบริกรข้อมูล
(Data Steward Team)

ผู้มีส่วนได้เสียกับข้อมูล
(Data Stakeholders)

โครงสร้างรรมาทิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance Structure)

ถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน มั่นคงปลอดภัย รักษาความเป็นส่วนตัว เชื่อมโยง เป็นประโยชน์
การวัดการดำเนินการและความสำเร็จของรรมาทิบาลข้อมูลภาครัฐ
(Data Governance Metrics/Success Measures)

สภาพแวดล้อมของ
รรมาทิบาลข้อมูล
(Data Governance
Environment)

นิยามข้อมูล
(Data Definition)

กฎเกณฑ์ของข้อมูล/
นโยบายข้อมูล
(Data Rules/
Data Policies)

นิยามและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล (Definition and Rules)

การวางแผน
(Plan)

การปฏิบัติ
(Do)

ตรวจสอบ วัดผล และ
รายงาน
(Check, Measure and Report)

การปรับปรุงรรมาทิบาล
ข้อมูล
(Continual Improvement)

กระบวนการรรมาทิบาลข้อมูลภาครัฐ
(Data Governance Processes)

คุณภาพข้อมูล

ทะเบียนบัญชีรายชื่อข้อมูลภาครัฐ
นำไปสู่การเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูล

การรักษาความปลอดภัย
และคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

การเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ
นำไปสู่การใช้ประโยชน์ข้อมูลในมิติต่าง ๆ

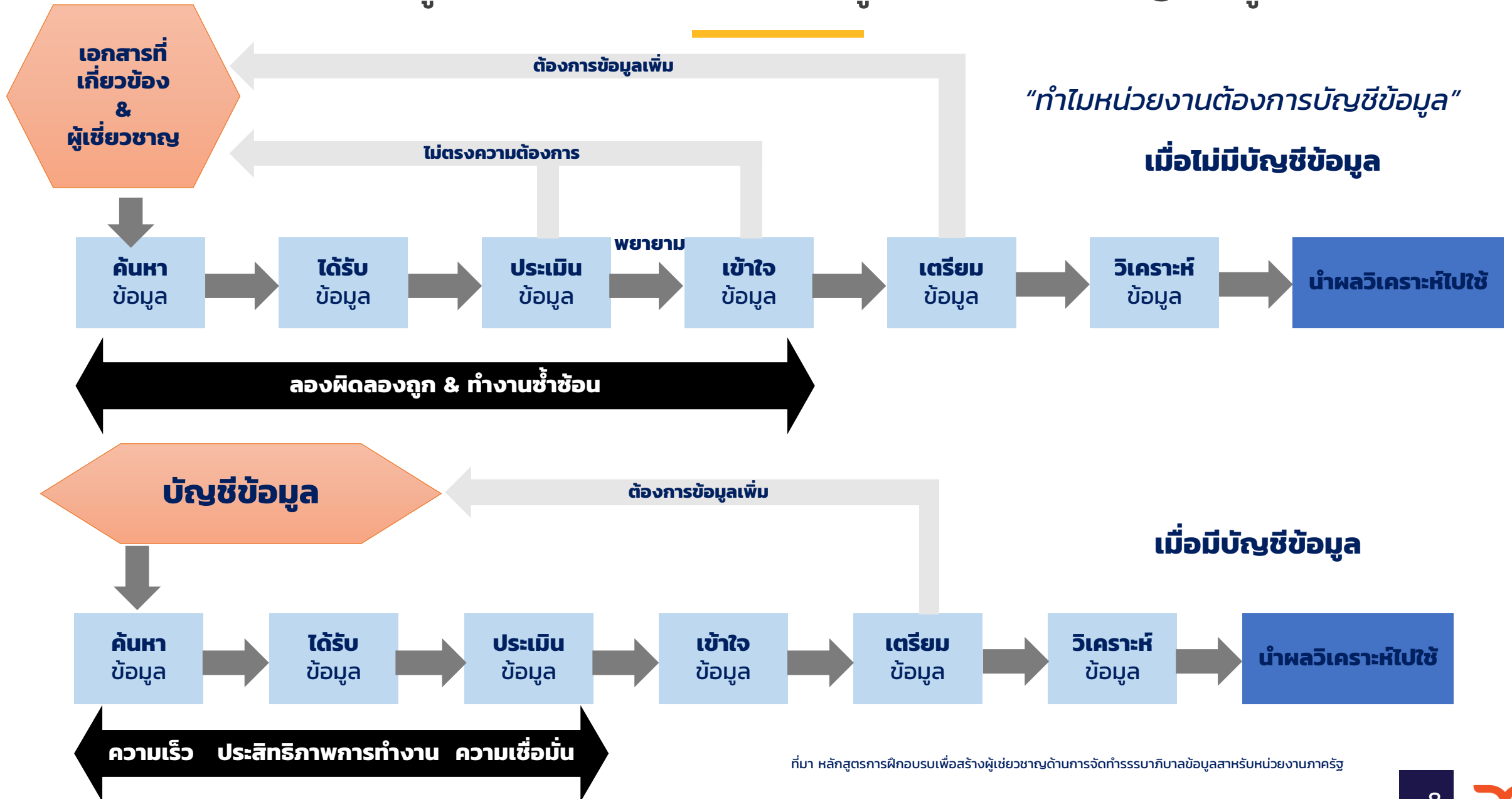

มาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูล/
คู่มือแนวปฏิบัติ

นโยบายในการขอใช้ข้อมูล

การนำข้อมูลไปใช้เพื่อทำรรรมากิบาลข้อมูลและใช้ประโยชน์บัญชีข้อมูล

ที่มา หลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อสร้างผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดทำรรรมากิบาลข้อมูลสำหรับหน่วยงานภาครัฐ

มรต. 3-1 : 2565 ว่าด้วยแนวทางการจัดทำบัญชีข้อมูลภาครัฐ และ มรต. 3-2 : 2565 ว่าด้วยแนวทางการลงทะเบียนบัญชีข้อมูลภาครัฐ

แนวทางการจัดทำบัญชีข้อมูลภาครัฐ (Overview)

หมวดสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องเชิงธุรกิจ (Non-Technical Team)

- 1 การเลือกชุดข้อมูลสำคัญ (Critical Dataset) เพื่อจัดทำบัญชีข้อมูลให้สอดคล้องกับการดำเนินงาน
- 2 การจัดหมวดหมู่ตามรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Classification)
- 3 การจัดทำเมทาดาตาของชุดข้อมูลของหน่วยงาน (Metadata Standard)
- 4 การพัฒนาบัญชีข้อมูลของหน่วยงาน (Data Catalog)
- 5 การจัดทำกรอบนโยบายข้อมูล (Data Policy) ของหน่วยงานภาครัฐ

แนวทางการจัดทำบัญชีข้อมูลภาครัฐ (Overview)

หมวดสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องเชิงเทคนิค (Technical Team)

6

การพัฒนาระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐ (Government Data Catalog : GDC)

7

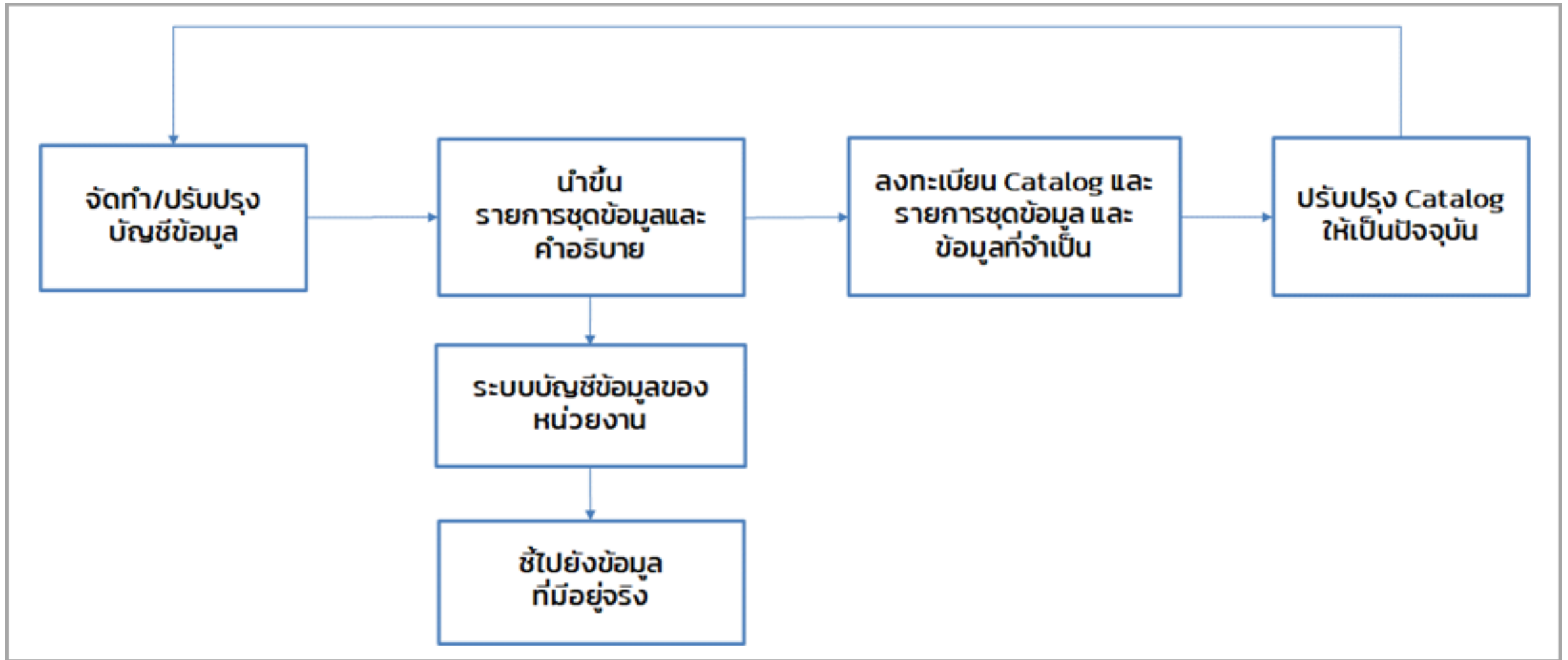
การบริหารจัดการระบบบัญชีข้อมูล (Data Catalog Management)

8

การเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ (Open Data) กับการเชื่อมต่อระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐ (GDC)

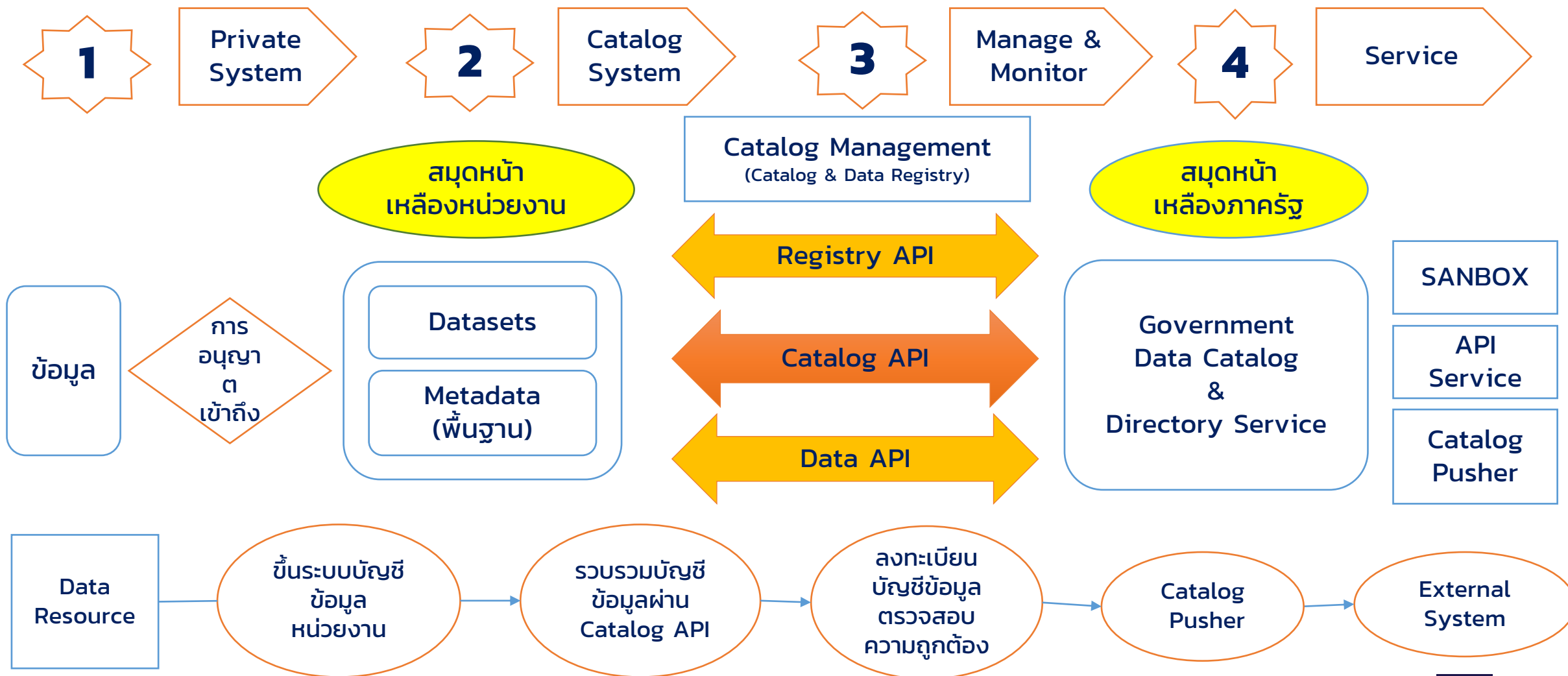
การพัฒนาระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐ (Government Data Catalog : GDC)

“กระบวนการและระบบบริการบัญชีข้อมูลภาครัฐ”

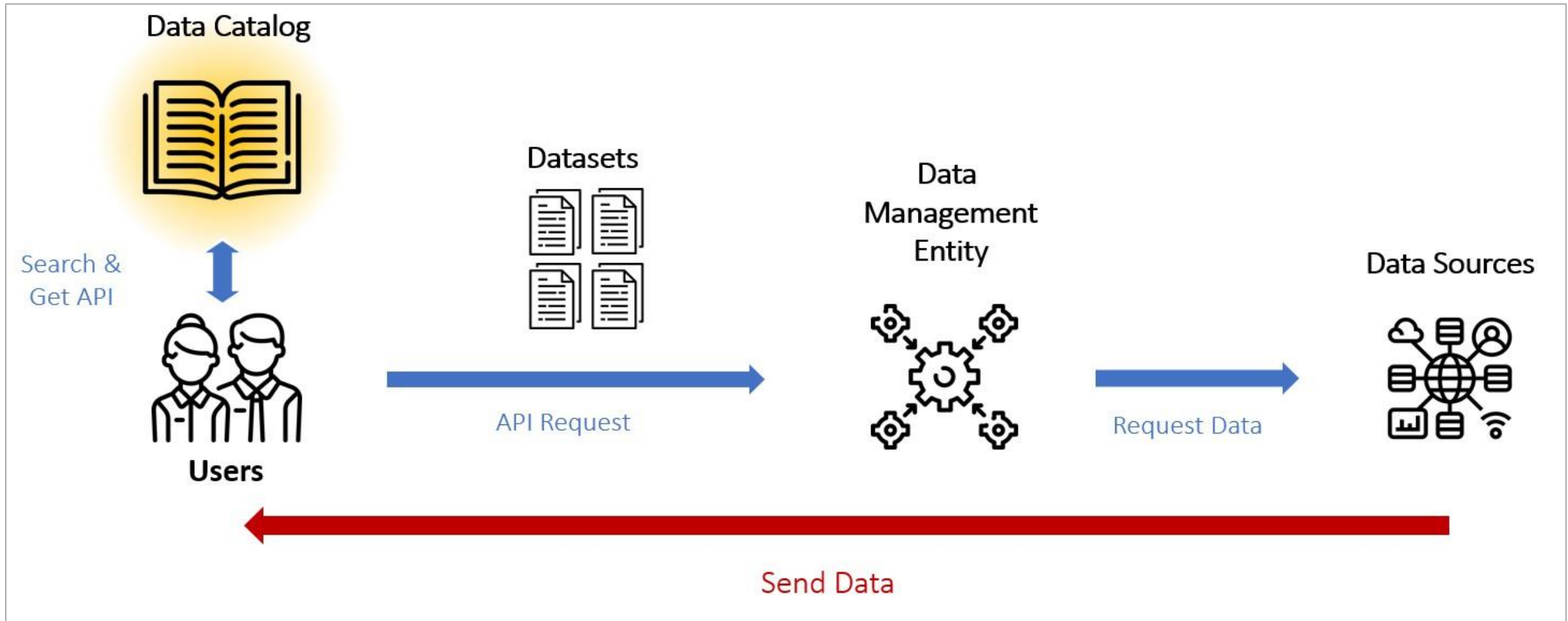
การพัฒนาแบบบัญชีข้อมูลภาครัฐ (Government Data Catalog : GDC)

“บริการแบบ API ในระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐ”

การพัฒนาระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐ (Government Data Catalog : GDC)

“การใช้งานระบบบัญชีข้อมูล”

การเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ (Open Data) กับการเชื่อมต่อระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐ

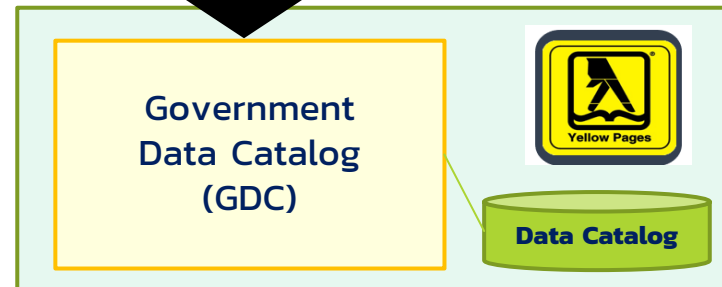
“การเชื่อมต่อระหว่าง data.go.th กับ GDC”

ระดับประเทศ

ประชาชน

ค้นหา/ เข้าถึง
Harvester

เจ้าหน้าที่หน่วยงานรัฐ

สร้าง/ ปรับปรุงข้อมูล

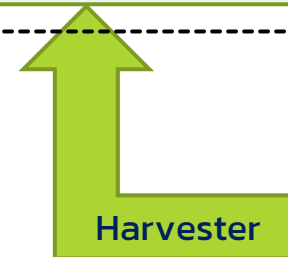
ระดับหน่วยงาน

Harvester

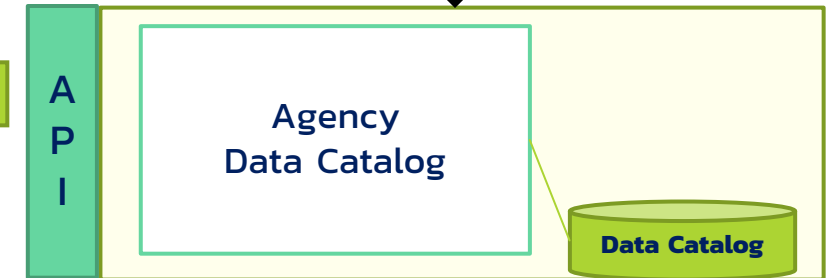

Harvester

เจ้าหน้าที่หน่วยงานรัฐ

สร้าง/ ปรับปรุงข้อมูล

หน่วยงาน ข.

มรต. 3-1 : 2565 ว่าด้วยแนวทางการจัดทำบัญชีข้อมูลภาครัฐ และ มรต. 3-2 : 2565 ว่าด้วยแนวทางการลงทะเบียนบัญชีข้อมูลภาครัฐ

แนวทางการจัดทำ Metadata

คำอธิบายชุดข้อมูลส่วนหลัก (Mandatory Metadata) 14 รายการบังคับ

1 ประเภทข้อมูล (5 ทางเลือก)

ข้อมูลระเบียบ

ข้อมูลสถิติ

ข้อมูลภูมิสารสนเทศเชิงพื้นที่

ข้อมูลหลากหลายประเภท

ข้อมูลประเภทอื่น ๆ

2 ชื่อชุดข้อมูล

3 องค์การ

4 ชื่อผู้ติดต่อ

5 อีเมลผู้ติดต่อ

6 คำสำคัญ

7 รายละเอียด

8 วัตถุประสงค์ (14 ทางเลือก)

9.1 หน่วยงานที่ขอการปรับปรุงข้อมูล (13 ทางเลือก)

9.2 คำความที่ขอการปรับปรุงข้อมูล

10 ขอบเขตเชิงภูมิศาสตร์หรือเชิงพื้นที่ (14 ทางเลือก)

11 แหล่งที่มา

12 รูปแบบการเก็บข้อมูล (16 ทางเลือก)

13 หมวดหมู่ข้อมูลตามบรรณานุกรมข้อมูลภาครัฐ (4 ทางเลือก)

14 สัญญาอนุญาตให้ใช้ข้อมูล (7 ทางเลือก)

2) เป็นชื่อภาษาไทย สื่อความหมายถึงชุดข้อมูลชัดเจน
เช่น ข้อมูลสาธารณะ : รายชื่อคณะกรรมการจัดทำร่างมาตรฐาน...
ข้อมูลส่วนบุคคล : ข้อมูลติดต่อคณะกรรมการจัดทำร่าง
มาตรฐาน... (150Characters)

4) ระบุ ชื่อฝ่าย ตามด้วยชื่อองค์กร เช่น
ฝ่ายมาตรฐานดิจิทัลภาครัฐ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล
(องค์การมหาชน) (150Characters)

5) ระบุ อีเมลฝ่ายขององค์กร (50Characters)

6) ใช้ได้ทั้งไทย อังกฤษ ชื่อย่อ ชื่อเต็ม เพื่อให้ง่ายต่อ
การสืบค้น เช่น SD DGA มาตรฐาน สพร โดยแต่ละ
ฝ่ายกำหนดได้เอง แต่เมื่อกำหนดแล้ว ขอให้ทุกชุดข้อมูล
ให้ใส่ tag คำสำคัญนี้เสมอ (200Characters)

7) ระบุรายละเอียดของชุดข้อมูลเพิ่มเติม (1,000Characters)

แนวทางการจัดทำ Metadata

คำอธิบายชุดข้อมูลส่วนหลัก (Mandatory Metadata) 14 รายการบังคับ

1 ประเภทข้อมูล (5 ทางเลือก)

ข้อมูลระเบียบ

ข้อมูลสถิติ

ข้อมูลภูมิสารสนเทศเชิงพื้นที่

ข้อมูลหลากหลายประเภท

ข้อมูลประเภทอื่น ๆ

2 ชื่อชุดข้อมูล

3 องค์การ

4 ชื่อผู้ติดต่อ

5 อีเมลผู้ติดต่อ

6 คำสำคัญ

7 รายละเอียด

8 วัตถุประสงค์ (14 ทางเลือก)

9.1 หน่วยงานที่ของการปรับปรุงข้อมูล (13 ทางเลือก)

9.2 คำความที่ของการปรับปรุงข้อมูล

10 ขอบเขตเชิงภูมิศาสตร์หรือเชิงพื้นที่ (14 ทางเลือก)

11 แหล่งที่มา

12 รูปแบบการเก็บข้อมูล (16 ทางเลือก)

13 หมวดหมู่ข้อมูลตามรรรมากิบาลข้อมูลภาครัฐ (4 ทางเลือก)

14 สัญญาอนุญาตให้ใช้ข้อมูล (7 ทางเลือก)

8) ตัวอย่าง ยุทธศาสตร์ชาติ / แผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ / นโยบายรัฐบาล / ข้อสั่งการ
นายกรัฐมนตรี / พันธกิจหน่วยงาน

10) ตัวอย่าง โลก / ทวีป / ประเทศ / จังหวัด / อำเภอ

11) ระบุตาม **วิธีการ/โครงการ/กิจกรรม** ที่ได้มาซึ่งชุด
ข้อมูล (200Characters)

13) แบ่งเป็น 5 หมวดหมู่ ได้แก่ ข้อมูลสาธารณะ ข้อมูล
ใช้ภายใน ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลข่าวสารลับ ข้อมูล
ความมั่นคง

14) ข้อมูลสาธารณะ เลือก **Open Data Common**
ข้อมูลใช้ภายใน ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลข่าวสารลับ
ข้อมูลความมั่นคง เลือก **Others License**

แนะนำเว็บไซต์
แหล่งข้อมูล เสริมพลัง สร้างความรู้
standard.dga.or.th

